

**UCHWAŁA NR XIV/94/2016
RADY GMINY KOŁOBRZEG**

z dnia 19 stycznia 2016 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kołobrzeg na rok 2016

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515, ze zm.), w związku z art. 10 ust. 1, 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2012r. poz.124) Rada Gminy Kołobrzeg uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kołobrzeg na rok 2016 w treści określonej w załączniku stanowiącym integralną część uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kołobrzeg

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Julian Nowicki

Załącznik do Uchwały Rady Gminy Kołobrzeg
Nr XIV/94/2016 z dnia 19 stycznia 2016 roku

GMINNY PROGRAM

PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

W GMINIE KOŁOBRZEG

NA 2016 ROK.

Opracowała: Małgorzata Mazur
Inspektor ds. społecznych w
Urzędzie Gminy Kołobrzeg

I. Wprowadzenie

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii jest dokumentem uchwalanym corocznie przez Radę Gminy Kołobrzeg na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii. Program uwzględnia kierunki działań wynikające z Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Zgodnie z ustawą samorządy gminne realizują gminne programy przeciwdziałania narkomanii, które są finansowane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez podmioty gospodarcze.

II. Główne cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomani

1. Zapobieganie powstawaniu uzależnień związanych z narkotykami
2. Ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych

III. Diagnoza problemu w gminie Kołobrzeg

W 2015 r. na terenie gminy Kołobrzeg przeprowadzono diagnozę problemów społecznych. W badaniu ankietowym, które objęło trzy wybrane grupy mieszkańców Gminy, wzięło udział 350 respondentów.

I.	II.	III.
DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNA	DOROŚLI MIESZKAŃCY GMINY	SPRZEDAWCY ALKOHOLU
100 uczniów szkół podstawowych oraz 101 uczniów szkół gimnazjalnych 201 osób	100 osób	49 osób

Celem przeprowadzonych badań była analiza wybranych problemów społecznych, występujących na terenie Gminy Kołobrzeg. Badany obszar dotyczył również kwestii takich jak:

1. Problem narkotykowy – rozpowszechnienie i dostępność narkotyków oraz dopalaczy, skala problemu wśród dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej na terenie Gminy

2. Problem nikotynowy – spożywanie, uzależnienie oraz dostępność dla dzieci i młodzieży szkolnej na terenie gminy, skala problemu wśród dorosłych mieszkańców gminy

1. Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży szkolnej w gminie Kołobrzeg

W ankiecie kierowanej do uczniów poruszono kwestię problemu narkotykowego. Badania pokazały, że 8% uczniów szkoły podstawowej, 24% młodzieży gimnazjalnej jest zdania, że ich rówieśnicy mają kontakt z substancjami psychoaktywnymi. Wynika z tego, że wśród starszych uczniów nasila się kontakt z tego typu środkami. Bardzo duży odsetek ankietowanych ze szkół gimnazjalnych nie posiada zdania w tej kwestii jest to 51% badanej młodzieży, wśród dzieci ze szkół podstawowych - 18%.

Z badań wynika również, że 94% uczniów szkoły podstawowej, 91% uczniów gimnazjum zadeklarowało, iż nie mieli nigdy do czynienia z narkotykami lub dopalaczami. Tego typu doświadczenia potwierdza jednak 6% młodszych ankietowanych i 9% młodzieży gimnazjalnej. Badani gimnazjaliści, którzy próbowali narkotyków, podjęli inicjację narkotykową pomiędzy 14 a 16 rokiem życia, uczniowie szkół podstawowych pomiędzy 11 a 13 rokiem życia.

Ponadto badania ukazują, że telewizja i Internet są źródłami informacji na temat narkotyków i dopalaczy dla 85% uczniów szkoły podstawowej oraz 64% gimnazjalistów.

2. Problem nikotynowy z perspektywy dzieci i młodzieży szkolnej w gminie Kołobrzeg

Kolejny problem społeczny poruszany w badaniu dzieci i młodzieży szkolnej gminy Kołobrzeg związany był z problemem nikotynowym. W celu poznania tego problemu, uczniom zadano pytania związane z występowaniem zjawiska w najbliższym otoczeniu oraz indywidualnymi doświadczeniami z papierosami. Zebrane dane pokazują, że w dużej mierze na problem nikotynowy narażona jest młodzież gimnazjalna - 62% ankietowanych wskazuje, że ich rówieśnicy palą papierosy. Wśród uczniów klas szkół podstawowych odsetek tych

odpowiedzi jest mniejszy, jednakże wynosi 19%. Zdecydowana większość uczniów nie przyznaje się do palenia papierosów jest to 87% uczniów szkoły podstawowej i 76% gimnazjalistów. Badania ukazują, że 11% uczniów szkoły podstawowej, 13% młodzieży gimnazjalnej spróbowało raz papierosów, 2% uczniów szkoły podstawowej i 9% uczniów gimnazjum twierdzi, iż sięga po papierosy od czasu do czasu. Niewielki odsetek uczniów ze szkół gimnazjalnych deklaruje regularnie palenie.

3. Problem narkotykowy wśród dorosłych mieszkańców Gminy Kołobrzeg

Z wypełnionych ankiet wynika, że 63% badanych dorosłych zna osoby zażywające narkotyki, 37% nie ma w swoim otoczeniu osoby zażywającej tego rodzaju środki. Jednak aż 84% dorosłych mieszkańców jest zdania, że młodzież w gminie jest narażona na kontakt z narkotykami. Jest to bardzo wysoki wynik wśród mieszkańców gminy. Zauważalna jest potrzeba zwrócenia większej uwagi na ten problem.

Dorośli mieszkańcy gminy spytani o trudności w dostępie do narkotyków stwierdzili w 80%, że nie ma z tym większych trudności, co jest bardzo niepokojącym wskaźnikiem. Co piąty mieszkaniec jest jednak przeciwnego zdania.

Niewątpliwie niepokojącym jest fakt, iż ponad połowa dorosłych ankietowanych zażywała narkotyki lub dopalacze. Ponad połowa badanych mieszkańców uważa też że nie powinno się legalizować miękkich narkotyków typu marihuana. Postawę liberalną w tej kwestii wykazuje 42% respondentów.

4. Dane uzyskane z Komendy Powiatowej Policji w Kołobrzegu, dotyczące liczby wykrytych przestępstw, na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii

Rok	Postępowania przygotowawcze w sprawie o posiadanie narkotyków przez osobę dorosłą	Postępowania przygotowawcze w sprawie o posiadanie narkotyków przez nieletnich	Postępowania przygotowawcze w sprawie o udostępnienie narkotyków innej osobie
2010	1	5	0
2011	2	0	0
2012	4	1	1
2013	4	0	0
2014	6	0	0
2015	3	0	0

5. Dane dotyczące liczby osób z gminy Kołobrzeg, korzystających z pomocy terapeutycznej i psychologicznej w Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kołobrzegu.

Rok	Uzależnieni od narkotyków	„Nieletni” eksperymentujący z alkoholem i narkotykami
2014	3	2
2015	12	2

6. Działalność profilaktyczna

Uczniowie stanowią grupę szczególnie zagrożoną problemem uzależnień. To właśnie w wieku szkolnym pojawia się chęć eksperymentowania z różnymi substancjami psychoaktywnymi. Szkoły i placówki opiekuńczo-wychowawcze wydają się naturalnym miejscem do realizacji działań profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą. Wiele zagadnień z tego obszaru jest podejmowanych w ramach normalnej pracy wychowawczej czy edukacyjnej (np. w ramach realizacji edukacji zdrowotnej). Do zadań samorządu lokalnego należy wspieranie tych placówek, np. poprzez podnoszenie kompetencji nauczycieli czy realizatorów programów profilaktycznych, a przede wszystkim wdrażanie programów o potwierdzonej skuteczności. Ze względu na stosunkowo łatwą dostępność dopalaczy i ich dużą szkodliwość konieczne stało się podjęcie działań profilaktycznych uświadamiających uczniów o niebezpieczeństwie jaki niesie za sobą kontakt z tymi substancjami. W 2015r. na terenie szkół w ramach programu sfinansowano : zajęcia warsztatowe dla uczniów klas I-III Społecznego Gimnazjum w Dźwirzynie pt.„ Dialog przeciw dopalaczom”. Dla dorosłych mieszkańców Gminy w miejscowości Bogusławiec zorganizowano warsztaty edukacyjne pt. „ Dopalacze fakty i mity”.

IV. Zadania wynikające z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla

osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem Gmina będzie realizować poprzez:

1.1. Kontynuację pracy punktu konsultacyjnego działającego przy Urzędzie Gminy w Kołobrzegu ul.Trzebiatowska 48 b, prowadzonego przez certyfikowanego specjalistę w zakresie terapii uzależnień, a także udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

2.2. Współpracę finansową i pozafinansową z placówkami leczenia odwykowego.

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych; zadanie będzie realizowane poprzez:

2.1. Stworzenie dzieciom i młodzieży możliwości zagospodarowania czasu wolnego, jak również prowadzenie zajęć profilaktycznych, socjoterapeutycznych w świetlicach i w szkołach oraz propagowanie zdrowego stylu życia .

2.2. Kontynuacja działań w zakresie profilaktyki szkolnej w oparciu o programy wykorzystujące aktywność własną uczniów i poszerzanie o inne rozbudowane, cykliczne programy profilaktyczne. Zajęcia będą miały na celu zdobywanie umiejętności nieulegania naciskowi grupy, bronięcia własnych postaw i przekonań. Ponadto realizacja programów będzie obejmowała coraz młodsze grupy wiekowe.

2.3. Promocja wspólnie ze szkołami liderów młodzieżowych i wykorzystywanie ich aktywności w działaniach profilaktycznych .

2.4. Prowadzenie zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień w szkołach i świetlicach.

2.5. Kontynuacja programu animatorów podwórkowych w ramach projektu pt., „Moja rodzina moje podwórko moja przyszłość”. Zadanie będzie realizowane przez finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych w świetlicach, w których odbywają się zajęcia profilaktyczne i socjoterapeutyczne. Zajęcia i programy profilaktyczne będą oparte na pisemnych konspektach, muszą też spełniać standardy zadań i celów przy prowadzeniu tego

typu zajęć. W ramach zajęć możliwe będzie prowadzenie różnorodnych programów rozwojowych dla dzieci (np. teatralnych, kulinarnych, tanecznych, sportowych itp.).

3. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii; poprzez

Zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień należą do sfery zadań publicznych. To oznacza, że przy ich realizacji zarówno jednostki samorządu terytorialnego, jak i organizacje pozarządowe obowiązują stosowanie zapisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Większość tych zadań jest finansowana w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz jest spójna z programem współpracy Gminy Kołobrzeg z organizacjami pozarządowymi.

W 2016 roku planuje się w oparciu o wyżej wymienione programy realizację następujących zadań:

- Organizacja wycieczki letniej w okresie wakacji dla dzieci biorących udział w roku szkolnym w zajęciach profilaktycznych w świetlicach wiejskich.
- Prowadzenie zajęć opiekuńczo- wychowawczych w ramach profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży w miejscowościach: Korzystno, Budzistowo, Drzonowo.
- Udzielanie wsparcia środowiskom abstynenckim poprzez, propagowanie i realizację idei trzeźwego życia, integrację oraz organizowanie oparcia i ochrony dla członków rodzin dotkniętych różnymi formami uzależnień.
- Konsultacje specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi i uzależnionych od alkoholu lub substancji psychoaktywnych

4. W 2015 roku planuje się również podjęcie działań związanych z podniesieniem poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku poprzez:

4.1. Wdrożenie programów edukacyjnych dla osób dorosłych (warsztaty, szkolenia dla rodziców itp.)

4.2. Wspieranie grup samopomocowych.

4.3. Propagowanie broszur, ulotek.

4.5. Współpracę z instytucjami zajmującymi się profilaktyką uzależnień

4.6. Uczestnictwo gminy w kampaniach edukacyjnych

V. DZIAŁANIA WOBEC OSÓB UZALEŻNIONYCH

Uzależnienie rozpoznaje się po stwierdzeniu co najmniej 3 z 6 poniższych objawów:

- „głód” substancji;
- upośledzenie kontrolowania przyjmowania substancji (niedotrzymywanie dawanych sobie lub osobom z otoczenia obietnic o rozpoczynaniu używania tylko w określonych porach, zakończeniu używania substancji lub ograniczeniu ilości);
- objawy abstynencyjne (objawy powstające po odstawieniu lub zmniejszeniu dawki narkotyku);
- tolerancja (konieczność przyjmowania zwiększających się dawek narkotyku w celu osiągnięcia oczekiwanego efektu i uniknięcia objawów abstynencyjnych);
- zwiększenie ilości czasu poświęconego na zdobywanie narkotyków, bycie pod ich wpływem i dochodzenie do siebie po ich zażyciu; wypieranie innych aktywności przez te związane z używaniem narkotyków;
- używanie substancji mimo wiedzy o ich konkretnym szkodliwym wpływie na zdrowie osoby używającej.

Zgodnie z Ustawą z 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii zasadą jest, że leczenie osób uzależnionych od środków odurzających jest dobrowolne. Tym samym jeśli osoba uzależniona jest pełnoletnia to nie można jej zmusić do leczenia (inaczej jest w przypadku osoby niepełnoletniej) chyba, że zostanie ubezwłasnowolniona co jest wyjątkowo drastycznym krokiem, ale często jedyną szansą na uratowanie czyjegoś życia.

W pewnych sytuacjach można także zastosować Ustawę z 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego. Przewiduje ona możliwość przymusowego umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym osoby, której zachowanie wykazuje objawy zaburzeń psychicznych i zagraża jej życiu (próby samobójcze), lub zdrowiu i życiu innych osób (np. stosuje przemoc wobec rodziców). W tym przypadku stosowny wniosek należy złożyć do prokuratury.

Osobną sprawą jest przymusowe leczenie osób uzależnionych od narkotyków, które popełniły przestępstwo pozostające w związku z używaniem środków odurzających (np. posiadanie, kradzież itd.) Sąd orzekając wyrok może zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności i skierować skazanego na przymusowe leczenie, skierować na leczenie przed odbyciem kary lub w trakcie jej odbywania (w zakładzie z oddziałem terapeutycznym).

Leczenie i rehabilitacja osób uzależnionych od narkotyków, aby były skuteczne,

powinny oddziaływać na liczne sfery: medyczną, psychologiczno-społeczną i środowiskową. Niekiedy podkreśla się także znaczenie aspektu egzystencjalnego (duchowego) w leczeniu osób uzależnionych. Efektywność leczenia i rehabilitacji zwiększa się, gdy oddziaływania są nie tylko wszechstronne, ale i zintegrowane.

VI. Zasady finansowania programu

Środki na finansowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania narkomanii pozyskiwane są z:

1. Opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez podmioty gospodarcze .Przewidziane wydatki na realizację programu w roku 2016 – 4 000,00zł.
2. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii ma charakter ramowy i może ulec zmianom w trakcie jego realizacji.
3. Wójt Gminy realizuje Program za pośrednictwem pracownika Urzędu Gminy, który koordynuje jego realizację .

